

Verslag jaarbijeenkomst 26 januari 2022

Over de voortgang van het convenant kraakte de Monitoringscommissie kritische noten. De stuurgroep boog zich over de vraag waar de focus in de laatste anderhalf jaar van het convenant moet liggen met als belangrijke vraag: hoe gaan we de uitwerking van het convenant en de onderlinge samenwerking vormgeven? Het antwoord: via inhoud en interactie.

Er ligt er nog een grote taak voor de resterende looptijd van 1,5 jaar van het [internationaal MVO-convenant voor de verzekeringssector](#), benadrukte Richard Weurding. Dat bleek ook wel uit de resultaten van de onafhankelijke monitoringscommissie over 2020. Hoewel grote verzekeraars verder zijn met de implementatie dan kleine verzekeraars, bestaan voor allemaal nog aanzienlijke uitdagingen om te voldoen aan de afspraken uit het convenant dat in 2023 afloopt.

Afscheid Femke de Vries

Tijdens de Jaarbijeenkomst werd niet alleen stilgestaan bij de resultaten over de voortgang van 2020, er werd ook afscheid genomen van Femke de Vries. Zij was vanaf de start in de zomer van 2018 betrokken als onafhankelijk voorzitter van het convenant. Helaas kan De Vries de functie niet meer combineren met haar andere werkzaamheden.

Weurding roemde haar om haar deskundigheid, altijd constructieve houding, verbindend naar alle partijen binnen het convenant, rustig en beheerst. "Kortom een hele fijne collega om mee samen te werken". Zelf geeft De Vries aan altijd met "heel veel plezier" in het convenant te hebben gewerkt. "Het is een unieke vorm van samenwerking, die je nergens anders tegenkomt. Het vanuit gezamenlijke verantwoordelijkheid leren en samen verder komen, daar begint succes." Want van een ding is De Vries overtuigd: je kan wel degelijk het verschil maken. Veel bedrijven hebben het idee maar een klein schakeltje te vormen en dat de problematiek te groot is om aan te pakken. "Maar verzekeraars kunnen dat wel degelijk," meent zij. Er is een wereld te winnen en de kennis van de ngo's binnen het convenant is een krachtige combinatie met de impact die verzekeraars met hun beleggingsbeleid en engagement kunnen maken." Zelf was zij elke keer weer onder de indruk van de hoeveelheid kennis die beschikbaar is bij ngo's. Die kennis wordt nog niet altijd benut door verzekeraars maar is in het kader van het convenant goed toegankelijk gemaakt.

Trots

De Vries blikt met trots terug op het gezamenlijk engagement dat IMVO op verschillende terreinen bereikt heeft, zoals bij de jaarthema's 'Toegang tot medicijnen' en 'Biodiversiteit'. Tezamen de indringende dialoog aangaan met bedrijven kan veel bereiken, waarbij vooral de aanpak en leren van elkaars expertise van belang is.

"Er wordt vaak kritisch gesproken over engagement, maar als je het goed aanpakt heeft het echt nut. Als je gezamenlijk de indringende dialoog aangaat met de bedrijven waarin je belegt, dan kan je echt iets bereiken," benadrukt De Vries. "Hoe pak je engagement samen effectief aan, wat kan je van ngo's leren over wat er moet veranderen in een sector of bedrijf, hoe kunnen verzekeraars of vermogensbeheerders hun positie als belegger aanwenden? Het combineren van die kennis maakt de kans op succes via

engagement groter,” zo stelt zij. Dus herhaalt ze nogmaals: “De combinatie tussen de kennis van de verzekeraar en de ngo is heel krachtig, maak daar gebruik van.” Tegelijkertijd geeft De Vries toe dat het best moeilijke trajecten zijn die soms minder snel gaan dan gewenst of beoogd. Daarom het gemeente advies niet bang te zijn om te differentiëren: de grote verzekeraars zullen iets voorlopen op de middelgrote en kleinere verzekeraars, maar wees niet bang om in verschillende snelheden te lopen. Richt je vooral op waar je wel het verschil kan maken, ieder hun eigen manier en in hun eigen tempo.”

Het laatste anderhalf jaar staat Kees Vendrik aan het hoofd van het convenant. Hij heeft het stokje overgenomen van Femke de Vries en is zeker geen onbekende binnen de financiële sector. Vendrik is hoofdeconoom bij Triodos Bank, heeft een grote passie voor het klimaat en is actief betrokken bij het verduurzamen van de sector. Onder andere als één van de initiatiefnemers van het commitment van de financiële sector aan het Klimaatakkoord.

Wat is het internationaal MVO-convenant ook al weer?

De Nederlandse verzekeringssector sluit als eerste ter wereld binnen deze sector een brede en ambitieuze overeenkomst met zes ngo's en de overheid. De focus van het convenant is op thema's op het gebied van milieu, maatschappij en goed bestuur. De afspraken in het convenant zijn gebaseerd op de OESO-richtlijnen voor multinationale organisaties en VN richtlijnen voor bedrijven en mensenrechten.

All finance is impact finance

Over de keuze om voorzitter te worden van het internationaal MVO-convenant is Vendrik kort maar krachtig: “Wij staan met z'n allen voor de grote opgave om onze planeet leefbaar te houden. Ik ben ervan overtuigd dat we daar iedereen voor nodig hebben, dus ook de verzekeraar met beleggingsportefeuilles.”

Hij haalt het credo '*All finance is impact finance*' aan en stelt zichzelf en zijn digitale publiek de vraag: Maar wat wil je vervolgens bereiken? “Als we alleen naar de overheid of naar sectoren kijken, dan is het committeren een zeer forse opgave. Maar ook een grote klus kun je uitvoeren, als je het op tijd en ambitieus doet. Daarom doe ik dit voorzitterschap graag.”

Gemeenschappelijke ambitie

Volgens Vendrik zijn verzekeraars zelf ook ambitieus. “Ik ben al de nodige verzekeraars tegengekomen en ik spreek er graag nog meer. Daarom bied ik mij graag aan om bij ze langs te gaan om te horen wat zij doen en wat ik kan doen. Wij hebben een gemeenschappelijke ambitie voor deze tijd, dat moeten we met elkaar vasthouden.” Hij belooft verzekeraars dat hij hen ook echt aan deze ambitie zal houden. Hij bouwt daarbij graag voort op het werk van Femke de Vries. “Alles wat ik kan doen om dit mogelijk te maken, daar kan je mij voor bellen.”

Voortgang op onderdelen

Na Vendrik kwam Liesbeth Enneking namens de onafhankelijke Monitoringscommissie aan het woord om de resultaten over 2020 toe te lichten. Kort samengevat kan worden gesteld dat verzekeraars stappen zetten op specifieke gebieden, zoals het identificeren van sectoren die gevoelig zijn voor ESG-risico's en het integreren van impact-beoordelingen in interne processen. Tegelijkertijd zet de onafhankelijke Monitoringscommissie vraagtekens bij de haalbaarheid van alle afspraken uit het convenant. Enneking: “In 2019 hebben we aangegeven dat versnelling nodig is om de

afspraken in het convenant te halen. Die versnelling zien we nog onvoldoende. Wel ziet de monitoringscommissie significante vooruitgang bij het identificeren van risicovolle sectoren. Er is dus wel vooruitgang, maar die is niet zodanig dat alle verzekeraars straks aan de eindstreep voldoen aan de afspraken. "En dat is wel het uitgangspunt."

De vervolgvraag, die zij namens de commissie stelde, was dan ook: wat willen jullie?

"Ga om de tafel met elkaar en bepaal of je de doelen wilt bevestigen of aanpassen?

Creëer draagvlak voor de doelen die je kiest."

Verschillende routes

Enneking stipte verschillende routes aan richting de eindstreep, waarbij ze benadrukte dat deze keuze gemaakt wordt door de stuurgroep, niet de Monitoringscommissie. Zo kan er mogelijk prioriteit worden gegeven aan specifieke thema's, verplichtingen, en doelgroepen. Het zijn allemaal opties, waarbij Enneking adviseert om in ieder geval de aanbevelingen van de commissie door te nemen. "Doe dat snel om de laatste anderhalf jaar goed te benutten."

Streng in de leer

Na de presentatie van Enneking sloten mede-commissieleden Wim Bartels en Rens van Tilburg digitaal aan om vragen te beantwoorden. De opmerking dat de commissie zeer streng is en het convenant op woord-niveau naleeft wordt aangehaald. De commissieleden geven aan dat dit de opdracht is die zij hebben meegekregen.

Bartels vult aan: "wat is de juiste toon van ons rapport? Vanuit welke context? Wij hebben een kritische houding, waarbij wij natuurlijk zien dat iedere partij binnen het convenant zijn rol pakt en deze probeert zo goed mogelijk in te vullen." Belangrijk vindt hij verder om aan te geven dat "je niet de onderstroom moet onderschatten van partijen die elkaar niet natuurlijk treffen, maar door het convenant wel langer met elkaar zullen samenwerken."

Cruciale elementen voor de voortgang

De commissie ziet een paar cruciale elementen die van belang zijn voor de voortgang. In alle stappen in het convenant zitten scharnierpunten, waarop een verzekeraar goed moet scoren. Als je die stap niet haalt, is dat bepalend voor de vooruitgang. Daarnaast benadrukt de commissie dat iedereen aan de afspraken moet voldoen. Ongeacht welke route er voor de laatste 1,5 jaar wordt gekozen, zou het daarom goed zijn 'een outreach' te doen naar kleinere verzekeraars. "Kijk waar behoefte aan is en zet daar dan daar op in."

Zet in op het delen van best practices

Verder ziet de commissie 'zeker mooie voorbeelden' voorbijkomen van hoe de afspraken worden ingevuld. Van Tilburg: "Best practices zijn heel belangrijk. Zorg voor sessies en laat verzekeraars vertellen hoe zij iets aangepakt hebben, ter inspiratie voor andere verzekeraars." Hij geeft een voorbeeld: "Wat wij regelmatig tegenkomen, is dat er beleid is voor sectoren waar wordt afgeweken op OESO-richtlijnen. Alleen komt dat niet voort uit een risicoanalyse. Er is dus wel beleid, maar de cruciale stap voorafgaand aan dat beleid ontbreekt. En hoe weet je nu zonder risicoanalyse of je voor de juiste sectoren beleid hebt gemaakt? Mis je dan niet een risicovolle sector?", vroeg hij zich hardop af. "Leer daarvan en van elkaar. Doe wel zelf die analyse over de beleggingsportefeuille en prioriteer dan op beleidsonderwerpen." Bartels vervolgt: "Verzekeraars moeten samen met de ngo's en overheid meer inzicht krijgen in de risico's voor het ondernemen van gerichte actie. Prioriteer en focus op dat inzicht, dan volgt de actiebereidheid vanzelf, want die is er."

Terugblik afgelopen 1,5 jaar

Het jaarthema 2020 over 'Toegang tot Medicijnen' is afgerond net als het collectieve engagementtraject op dit thema. Het [engagementtraject Biodiversiteit](#) met drie voedingsbedrijven loopt vanaf 2021 en is zelfs verlengd met een half jaar. Bij het engagementtraject zijn verzekeraars en andere financiële instellingen aangesloten met een totaal belegd vermogen van maar liefst 927 miljard. Het traject is gestart met brieven aan deze bedrijven met een belangrijke rol in de wereldwijde sojaproductie met als belangrijkste risico: ontbossing. Vanuit de centrale gedachte 'Do no harm' (voorkom en beperk verlies aan biodiversiteit) & do good (aanjagen van en inzetten op alternatieven) hebben vier verzekeraars de leiding bij het traject. Zij worden ondersteund door vijftien verzekeraars, vier pensioenfondsen vanuit het Pensioenconvenant en is in samenwerking met Natuur&Milieu, World Animal Protection en het ministerie van Buitenlandse Zaken.

Het engagement richt zich op het gebruik van duurzame soja, het ontwikkelen van een visie op lokaal geproduceerd veevoer, een visie op circulaire landbouw én een plan om de dierlijke productportefolio van de betrokken bedrijven om te zetten naar plantaardige eiwitten. De eerste gesprekken zijn gevoerd en de tweede ronde volgt in 2022. Begin december zijn de betrokken partijen vertrouwelijk bijgepraat over de stand van zaken.

Het convenant heeft verder vijf webinars georganiseerd over belangrijke thema's als wapens, dierenrechten, landrechten, kinderrechten en klimaat. Vier intervisiegroepen bestaande uit middelgrote verzekeraars en convenantpartijen bespreken samen de implementatie van het convenant, met als oogmerk het gezamenlijk leren en dilemma's vertrouwelijk bespreken. Ook is de monitoring voor het eerst uitgebreid met hoor & wederhoor. Dat betekent dat de verzekeraars de kans kregen om meer te verduidelijken richting de commissie. Na publicatie van het rapport hebben de verzekeraars hun eigen scores ontvangen om te zien waar ze staan en waar verbeterpunten zitten.

Transparantie en themakaders

Bram Joanknecht, specialist financial sector bij Oxfam Novib, vertelde vervolgens dat de Werkgroep Transparantie het afgelopen jaar zes handreikingen heeft afgeleverd. Een belangrijke werkgroep die onderschrijft dat voor naleving het van belang is om aan de buitenwereld te laten zien hoe het verantwoord beleggingsbeleid is doorgevoerd. "Je geeft dus een antwoord op vragen als: waar investeer je in en waarom? Hoe rapporteer je daar over? Het is één van de stappen om te laten hoe je negatieve risico's aanpakt, prioriteert, welke acties je onderneemt en hoe je stemt. Kortom: hoe je je beleggingsbeleid uitvoert in de praktijk. Dus ook de resultaten en de keuzes daarna," benadrukt Joanknecht. "Daarmee maak je het effect inzichtelijk." Joanknecht geeft aan dat de werkgroep binnenkort drie nieuwe handreikingen publiceert met tips en tricks voor de implementatie van beleid.

Matthijs Romme van Zorgverzekeraars Nederland nam vervolgens het stokje over van Joanknecht. Hij is voorzitter van de Werkgroep themakaders. Afgelopen jaar heeft deze werkgroep drie van de vijf bestaande themakaders' geüpdatet met nieuwe inzichten. Er wordt hard geschreven aan twee nieuwe kaders met als primeur: het [themakader biodiversiteit](#) dat inmiddels live staat op de site! Een nieuw themakader over gender is in de maak.

Focus komende 1,5 jaar

Ook vorig jaar kraakte de Monitoringscommissie kritische noten wat betreft de voortgang. Daarom organiseerden de leden van de stuurgroep van het convenant een heisessie om met elkaar na te denken over de focus voor de laatste anderhalf jaar van het convenant. Met als belangrijke vraag: hoe gaan we de uitwerking van het convenant en de onderlinge samenwerking vormgeven? De uitkomst was eensgezind: We leggen de focus op inhoud en interactie. Verder ronden wij alle huidige producten af zoals het themakader gender en de handreikingen, en starten we geen nieuwe producten op. Dit betekent dat een aantal werkgroepen hun werkzaamheden gaan beëindigen en er wordt geen nieuw jaarthema gekozen.

Wat komt ervoor terug?

Volgens de Stuurgroep zijn er op basis van het actieplan 2021 al veel instrumenten ontwikkeld voor verzekeraars om stappen te zetten binnen het convenant. De komende tijd ligt de nadruk op bredere implementatie ervan. Vendrik: "Daarbij speelt ook de kracht van de herhaling een belangrijke rol: wij gaan continue kijken of dit de juiste aanpak is en we goed op weg blijven, daar ben ik immers voor besteld." Er komt veel energie uit de intervisiesessies, omdat men in deze sessies veel van elkaar leert en zoekt naar gezamenlijke oplossingen. De Stuurgroep zet verder in op een maandelijks contactmoment met verzekeraars gericht op kennis en het implementeren van ESG-due diligence stappen, met inbreng van alle geledingen.

Bekijk het rapport en de reactie van de Stuurgroep:

- [Monitoringsrapport 3 Convenant Verzekeringssector](#)
- [Reactie Stuurgroep op Monitoringsrapport 3](#)